

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С.МАКАРЕНКА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказом СумДПУ імені А.С.Макаренка

№ 420 від 30 вересня 2019 року

Ректор _____ ІО.О.Лянной

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ У
СУМСЬКОМУ ДЕРЖАВНМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
імені А.С.МАКАРЕНКА**

УХВАЛЕНО

рішенням вченої ради університету
протокол № 2 від 30 вересня 2019 року

Суми 2019

1. Загальні положення

1.1. Положення регламентує порядок перезарахування результатів навчання для учасників програм академічної мобільності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (далі – Університет) на території України чи поза її межами – здобувачів освітніх ступенів бакалавра, магістра, доктора філософії, здобувачів наукового ступеню доктора наук, науково-педагогічних, наукових та педагогічних працівників й інших учасників освітнього процесу (далі – Учасники).

1.2. Положення встановлює порядок перезарахування результатів навчання за умови використання інших кредитних систем на основі здійснення експертного оцінювання і визнання навчальних досягнень, кваліфікацій Учасника шляхом автоматичного трансферу кредитів.

1.3. Положення розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», методичних рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо впровадження ЄКТС та її ключових документів у вищих навчальних закладах, затверджених листом МОН України від 26.02.2010 р. № 1/9-119 «Про методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах», Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», інших нормативно-правових документів з питань вищої освіти, а також Статуту Університету.

1.4. У Положенні враховані засади Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС), що є однією з передумов входження України до єдиної Європейської зони вищої освіти та досягнення цілей Болонського процесу.

1.5. Мета запровадження ЄКТС полягає у сприянні плануванню, реалізації та оцінюванню освітніх програм і мобільності Учасників за допомогою визнання навчальних досягнень, кваліфікацій та періодів навчання.

1.6. Глосарій:

- *Академічна довідка* – поточний запис освітніх досягнень Учасника, зокрема, для академічної мобільності, у якому зазначені освітні компоненти, які вони опанували, кількість набутих кредитів ЄКТС та отримані оцінки.
- *Договір про навчання* – формалізована домовленість про організацію кредитної мобільності та визнання кредитів, підписана до початку періоду мобільності Учасником, Університетом, та закладом вищої освіти, що приймає.

• **Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)** – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти.

• **ЄКТС - рейтинг** - система, створена для забезпечення єдиної міждержавної процедури оцінювання, виміру та порівняння результатів навчання, передачі документів про навчання у ЗВО від одного закладу освіти до іншого, як в Україні, так і поза її межами.

• **Індивідуальний навчальний план академічної мобільності** – документ, що встановлює порядок вивчення навчальних дисциплін та складання контрольних заходів за результатами навчання з урахуванням особливостей навчального плану факультету/інституту та програми академічної мобільності.

• **Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи** (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання.

• **Кредитна мобільність** — навчання Учасника у іншому закладі вищої освіти, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані у закладі вищої освіти постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного Учасника.

• **Координатор академічної мобільності** – відповідальна особа з числа науково-педагогічних працівників університету, визначена наказом ректора.

• **Перезарахування кредитів** – процес визнання кредитів, присвоєних в іншому закладі вищої освіти.

• **Результати навчання** – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти.

• **Ступенева мобільність** — навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання Учасника, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше закладів вищої освіти одночасно.

2. Кредити ЄКТС та їх встановлення

2.1. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

2.2. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

2.3. Кредити присвоюються Учасникам після завершення необхідної навчальної діяльності та досягнення відповідних результатів навчання, що підтверджується належним оцінюванням. Кількість кредитів, що присвоюється Учаснику, який демонструє досягнення результатів навчання, дорівнює кількості кредитів, що відповідають освітньому компоненту.

2.4. Кредити, присвоєні Учасникам в межах однієї освітньої програми певного навчального закладу, можуть бути переведені для накопичування в іншій програмі, запропонованій тим самим або іншим навчальним закладом.

2.5. Перезарахування кредитів відбувається автоматично на основі Договору про навчання, Договору про практику/стажування. Для Учасника, який подає до Університету Академічну довідку про зараховані результати навчання в іншому вищому навчальному закладі, з яким немає діючого Договору про співпрацю, перезарахування кредитів здійснюється предметною комісією відповідно до п. 5.5 цього Положення.

3. Ступенева мобільність

3.1. Ступенева мобільність забезпечується навчанням Учасника у іншому закладі вищої освіти.

3.2. Ступеневі освітні програми можуть відрізнятися одна від одної за кількістю кредитів ЄКТС, які вони містять. З метою визнання кваліфікації для продовження навчання різниця в кількості кредитів ЄКТС, отриманих після успішного набуття кваліфікації, не береться до уваги. Головним фактором, який враховується, є програмні результати навчання.

4. Кредитна мобільність

4.1. Кредитна мобільність Учасника забезпечується у загальний період навчання за програмами кредитної мобільності.

4.2. ЄКТС уможливує перезарахування і визнання досягнень Учасників за результатами мобільності. Визнанню кредитів та результатів навчання для цілей мобільності сприяють документи, які містять інформацію про досягнуті

результати навчання, на основі чого Університет приймає рішення про їх визнання та перезарахування:

- Договір про навчання;
- Договір про практику/стажування;
- Академічна довідка;
- Сертифікат про практику/стажування.

4.3. Усі кредити, отримані під час навчання за кордоном або під час віртуальної мобільності, як погоджено в Договорі про навчання та підтверджено Академічною довідкою, мають бути перезараховані без затримки та входити до ступеневої кваліфікації Учасника без будь-якої додаткової роботи чи оцінювання.

4.4. Договір про навчання має на меті надати Учаснику гарантії, що кредити, отримані протягом періоду мобільності, будуть визнані.

4.5. Індивідуальний навчальний план академічної мобільності оформляється:

- фахівцями факультету/навчально-наукового інституту спільно з координатором академічної мобільності, завідувачами кафедр, викладачами за підписом керівника відповідного навчального структурного підрозділу; у випадку, якщо період навчання Учасника за кордоном триває не повний семестр, підписується першим проректором (оригінал зберігається в Учасника, копії – в деканаті та відділі міжнародних зв'язків);

- на підставі робочого навчального плану освітньо-професійної програми, актуального на період програми академічної мобільності, включно із нормативними і вибірковими дисциплінами;

- терміном на один семестр відповідно до початку і завершення програми академічної мобільності та об'єктивних можливостей Учасника скласти заліки та екзамени із дисциплін, що підлягають вивченню в Університеті;

- повторно на наступний семестр – за умови відсутності академічної заборгованості станом на перший день навчання у новому семестрі.

4.6. В Індивідуальному навчальному плані академічної мобільності зазначаються дисципліни, які підлягають перезарахуванню, та дисципліни, які опановуються Учасником самостійно із зазначенням обсягу, форми, видів діяльності та методів опанування дисципліни, передбачені навчальним планом та робочою навчальною програмою відповідної дисципліни.

4.7. При складанні Індивідуального навчального плану академічної мобільності сесія планується, як правило, в термін сесії в Університеті.

4.8. Учасник, який навчається за Індивідуальним навчальним планом академічної мобільності, не допускається до складання навчальної дисципліни, якщо ним не виконані усі види навчального навантаження, передбачені навчальним планом та робочою навчальною програмою відповідної дисципліни у повному обсязі

4.9. Як виняток, дострокове складання сесії за Індивідуальним навчальним планом академічної мобільності може плануватися за умови виконання не менше 3/4 обсягу навчального часу, відведеного на опанування навчальної дисципліни, відповідно до навчального плану на семестр.

4.10. За Індивідуальним навчальним планом академічної мобільності ліквідація академічної заборгованості, у випадку її виникнення, планується до початку весняного семестру (за умови зимової сесії) та не пізніше 10 вересня (за умови літньої сесії).

4.11. Освітні компоненти, які опановуються протягом періоду мобільності не можуть бути відібрані на основі їх еквівалентності освітнім компонентам, які пропонуються в Університеті. Результати навчання за повною навчальною програмою за кордоном мають бути сумісними з результатами навчання за ступеневою програмою, яку опановує Учасник в Університеті та для якої буде надано визнання після періоду навчання за кордоном, або доповнювати їх.

4.12. Заміна еквівалентної кількості кредитів ступеневої програми в Університеті, кредитами, отриманими у закладі, що приймає, має бути гнучкою і прозорою.

4.13. Договір про практику/стажування містить опис навчальних заходів, які має реалізувати Учасник під час опанування зазначеного освітнього компоненту, умови проходження практики/ стажування відповідно до навчальної програми та чітко визначені результати навчання із їх зазначенням у Сертифікаті про практику/стажування.

4.14. Кількість кредитів, отриманих у закладі вищої освіти, що приймає, має відповідати певному періоду навчання за кордоном.

4.15. Після підписання трьома сторонами Договір про навчання чи про практику/стажування може бути змінений у випадку необхідності за згодою усіх трьох сторін.

4.16. У спільних програмах (програмах подвійного дипломування) закладами-партнерами запроваджуються узгоджені схеми мобільності, що містять правила визнання кредитів. Договори про навчання та про практику/стажування не обов'язково використовувати під час реалізації спільних програм, оскільки кредити, отримані у закладі-партнері визнаються автоматично за виконання усіх умов Договору.

4.17. Університет повинен повністю визнати узгоджену в Договорі про навчання чи Договорі про практику/стажування (якщо це передбачено) та підтверджену Академічною довідкою кількість кредитів ЄКТС, перезарахувати їх в освітню програму Учасника та використовувати для виконання кваліфікаційних вимог. За необхідності отримані оцінки конвертуються.

4.18. Дисципліни, успішно опановані за кордоном, входять в Академічну довідку, що додається до Додатка до диплома під оригінальними назвами та з їх перекладом державною мовою.

4.19. Після проходження практики/ стажування за кордоном зарахування кредитів має бути задокументоване у Сертифікаті про практику/стажування та Додатку до диплома.

4.20. Сертифікат про практику/стажування забезпечує прозорість та роз'яснення значення досвіду практичної роботи Учасника. Видається навчальним закладом чи науковою установою/організацією, що приймає, після завершення практики/стажування та може бути доповнений іншими додатковими документами, зокрема, рекомендаційними листами.

5. Інституційні норми і правила

5.1. Університет відповідає за реалізацію та моніторинг академічної мобільності, забезпечує прозорість і справедливість процедури перезарахування результатів навчання, визначає механізм оскарження.

5.2. Роботу з безпосередньої організації навчання, стажування чи практики за програмами академічної мобільності проводять факультети/навчально-наукові інститути за участю навчального відділу інших підрозділів Університету.

5.3. На кожному факультеті/у навчально-науковому інституті рішенням Вченої ради відповідної структури та наказом ректора призначається координатор академічної мобільності – відповідальна особа з числа науково-педагогічних працівників, формально уповноважена:

- обговорити програму академічної мобільності з Учасником;
- затвердити і підписати Договір про навчання, Договір про практику/стажування, Індивідуальний навчальний план академічної мобільності від імені факультету/ навчально-наукового інституту, що скеровує, до початку періоду мобільності, звіт, Академічну довідку після завершення періоду мобільності;
- за потреби вносити зміни до Договору про навчання, Договору про практику/стажування;
- допомагати з перезарахуванням результатів навчання;

- інформувати деканат/директорат про виконання програм академічної мобільності Учасниками в кінці кожного семестру та на початку нового навчального року.

5.4. Учасники обговорюють академічне визнання результатів навчання виключно з уповноваженими особами відповідно до п. 5.3. цього Положення, за потреби можуть залучати працівників навчального відділу.

5.5. У випадку виникнення проблем чи суперечливих питань із визнанням результатів навчання та перезарахуванням кредитів з однієї чи кількох дисциплін, координатор академічної мобільності відповідного структурного підрозділу уповноважений зібрати предметну комісію.

5.6. Предметна комісія збирається у випадку виникнення суперечливих питань до початку академічної мобільності чи по завершенню її терміну.

5.7. Предметна комісія формується деканом факультету/директором навчально-наукового інституту із числа висококваліфікованих фахівців. Рішення предметної комісії оформляються письмово із зазначенням визнання результатів навчання. У випадку проблем із визнанням результатів навчання чітко прописується підстава й аргументація відмови та умови, необхідні для перезарахування.

5.8. Працівники деканату/директорату за дорученням декана факультету/директора навчально-наукового інституту та (або) координатора академічної мобільності факультету/навчально-наукового інституту доводять до відома викладачів факт участі студента у програмі академічної мобільності, перезарахування відповідних дисциплін, їх занесення в Індивідуальний навчальний план академічної мобільності відповідно до п.4.6. цього Положення.

5.9. Учасникам після закінчення навчання, проходження практики/стажування за кордоном не встановлюються додаткові экзамени чи завдання для перезарахування попередньо погоджених у Договорі про навчання чи Договорі про практику/стажування дисциплін або завдань.

6. Перезарахування результатів навчання з навчальних дисциплін

6.1. Перезарахування результатів навчання з навчальних дисциплін проводиться на підставі порівняння навчальних планів освітньо-професійної програми відповідного напрямку підготовки (спеціальності) та Академічної довідки, що надає Учасник. При цьому при перезарахуванні форм підсумкового контролю з дисциплін экзамен, складений у закладі, що приймає Учасника, може бути зарахований як залік з відповідною оцінкою за шкалою ЄКТС; залік,

якщо він був оцінений за шкалою ЄКТС, може бути зарахований як іспит відповідною оцінкою за шкалою ЄКТС та переведенням в національну шкалу.

6.2. При перезарахуванні дисципліни зберігається раніше здобута позитивна оцінка рівня знань Учасника. За необхідності оцінка приводиться до діючої в Університеті шкали оцінювання. Якщо оцінка з дисципліни складається з декількох оцінок за окремі семестри або з оцінок декількох модулів, то Учаснику виставляється середньозважена оцінка успішності з урахуванням обсягів відповідних складових навчальної дисципліни.

6.3. При перезарахуванні навчальних дисциплін до навчальної картки Учасника вносяться: назва дисципліни, загальна кількість годин (кредитів), оцінка та підстава щодо перезарахування (номер Академічної довідки тощо).

6.4. При перезарахуванні застосовується ЄКТС-рейтинг - система, створена для забезпечення єдиної міждержавної процедури оцінювання, виміру та порівняння результатів навчання, передачі документів про навчання у ЗВО від одного закладу освіти до іншого, як в Україні, так і поза її межами. Система ЄКТС-рейтинг базується на принципах взаємної довіри і передбачає виконання низки правил щодо її складових: ЄКТС - кредитів, ЄКТС - рейтингу, Договору про навчання, Договору про практику (стажування) і зарахування кредитів.

6.5. При перезарахуванні застосовується ЄКТС-рейтинг - система, створена для забезпечення єдиної міждержавної процедури оцінювання, виміру та порівняння результатів навчання, передачі документів про навчання у ЗВО від одного закладу освіти до іншого, як в Україні, так і поза її межами. Система ЄКТС-рейтинг базується на принципах взаємної довіри і передбачає виконання низки правил щодо її складових: ЄКТС-кредитів, ЄКТС-рейтингу, Договору про навчання, Договору про практику (стажування) і зарахування кредитів. ЄКТС-рейтинг використовуються для спрощення переведення оцінок між закладом вищої освіти, забезпечує конвертованість внутрішніх оцінок закладів вищої освіти.

6.6. Шкала ЄКТС-рейтинг ранжує студентів на статистичній основі.

Оцінки системи ЄКТС від «А» до «Е» присвоюють за умови позитивного складання іспиту чи заліку.

ЄКТС-рейтинг визначається з кожної дисципліни після завершення її вивчення у відповідному семестрі - за I семестр на початку II семестру (1-2 тиждень), а за II семестр - не пізніше двох тижнів вересня (після ліквідації академічної різниці), особами відповідальними за внесення інформації до електронної бази «Студент» відповідного факультету/навчально-наукового інституту.

Розподіл студентів за результатами оцінювання знань з урахуванням лише позитивних оцінок здійснюється у таких пропорціях:

Шкала ЄКТС-рейтинг

А - кращі 10%
 В - наступні за ними 25%.
 С - наступні за ними 30%,
 Д - наступні за ними 25%.
 Е - наступні за ними 10%,

ЄКТС	Відсоток студентів від загальної чисельності курсу, які, зазвичай, досягають відповідної оцінки
А	10%
В	25%
С	30%
Д	25%
Е	10%

6.7. Система переведення ЄКТС-рейтинг у 100- бальну застосовується у випадку визнання результатів навчання учасників академічної мобільності.

За ЄКТС-рейтингом (А - Е) переведення у 100 бальну систему здійснюється за шкалою:

ЄКТС-рейтинг	Шкала відповідного закладу вищої освіти	Середня	Відповідність за 100- бальною шкалою
А		95	90-100
В		87	85 - 89
С		80	75-84
Д		70	65 74
Е:		62	60 64

6.8. У випадку визнання результатів навчання учасників академічної мобільності в іноземних закладах вищої освіти, де не використовується 100-бальна система оцінювання, використовується такий порядок переведення оцінок, зазначених в академічній довідці чи додатку до диплома, за національною шкалою у 100- бальну:

Оцінка у 4-бальній шкалі	100-бальна шкала
відмінно (5)	90
добре(4)	75
задовільно (3)	60
Оцінка у 2-бальній шкалі	100-бальна шкала
зараховано	60

6.9. Документи закладів вищої освіти інших держав можуть бути враховані за наявності міжурядового договору між Україною та відповідною державою або договору, затвердженого у встановленому порядку між Університетом та відповідним іноземним закладами вищої освіти за умови підтвердження цього факту довідкою МОН України і нострифікації навчальних досягнень Учасника.

6.10. Остаточне рішення щодо перезарахування результатів навчання, які були встановлені під час навчання на інших освітніх програмах із певних дисциплін, здійснюється за підписом ректора Університету або першого проректора на підставі поданих документів: Договору про навчання, Договору про практику/стажування, Академічної довідки, витягу із навчальної картки у разі одночасного навчання за декількома програмами.

6.11. Університет інформує Міністерство освіти і науки України про всі випадки трансферу кредитів у випадку визнання результатів неофіційного та неформального навчання в обсязі понад 30 кредитів.

Перший проректор
Провідний юрисконсульт

Л.В. Пшенична
В.М. Черкашин